

ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการ
กระบวนการเรียนรู้วรรณคดีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และเจตคติต่อวรรณคดีไทย
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิต¹

Effects of Using CIPPA Instructional Model Integrated with Literature
Learning Process on Thai Literature Achievement and Attitude of
Lower Secondary School Students of The Demonstration School

สันติวัฒน์ จันทร์ไธ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ 1) ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทย
ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการ
กระบวนการเรียนรู้วรรณคดี กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 2) เจตคติต่อวรรณคดีไทย
ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการ
กระบวนการเรียนรู้วรรณคดี กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และ 3) เจตคติต่อวรรณคดีไทย
ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน
CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม จำนวน 64 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ
การเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี จำนวน 32 คน และกลุ่ม
ควบคุมซึ่งจัดการเรียนรู้แบบปกติจำนวน 32 คน ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน
ทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 16 คาบ เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้
ในการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์

¹ เรียบเรียงจากรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ชื่อเดียวกัน ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจาก เงินทุนเพื่อการวิจัย กองทุนคณะกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2552 และปรับปรุงจากบทความนำเสนอในการประชุมทางวิชาการประจำปี
ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2554 วันที่ 9 กันยายน 2554

การเรียนรู้วรรณคดีไทย และแบบวัดเจตคติต่อวรรณคดีไทย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีเจตคติต่อวรรณคดีไทยไม่สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีเจตคติต่อวรรณคดีไทยไม่สูงกว่าก่อนการทดลอง

คำสำคัญ:

การจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย/ รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA/
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้/ เจตคติ

ABSTRACT

The aims of this research were to compare 1) Thai literature learning achievement of students learning by CIPPA instructional model integrated with literature learning process with those learning by conventional instruction 2) Attitudes towards Thai literature of students learning by CIPPA instructional model integrated with literature learning process with those learning by conventional instruction and 3) Attitudes towards Thai literature before and after they have been learnt by CIPPA instructional model integrated with literature learning process . The subjects were two classes of ninth grade students of Chulalongkorn University Demonstration Secondary School in first semester of academic year 2009. There were 32 students in each class; one class were sample to be the experimental group learning by CIPPA instructional model integrated with literature learning process; and the other was the controlled group learning by conventional instruction. The duration of experiment was eight weeks, two periods per week total of 16 periods. The research instruments were the instruments for data collection and the instrument for experiment. The instruments for data collection were Thai literature achievement test and attitudes towards Thai literature test. The instrument for experiment were Thai literature lesson plans. The collected data were analyzed by arithmetic means, standard deviation and t-test. The research results revealed that: 1) Students learning by CIPPA instructional model integrated with literature learning process had the learning achievement higher than students learning by conventional instruction at .05 level of significance. 2) Students learning by CIPPA instructional model integrated with literature learning process had the attitude towards Thai literature not higher than students learning by conventional instruction. 3) Students learning by CIPPA instructional model integrated with literature learning process had the attitude towards Thai literature after experiment not higher than before experiment.

KEYWORDS:

THAI LITERATURE LEARNING MANAGEMENT/ CIPPA INSTRUCTIONAL MODEL/ LEARNING ACHIEVEMENT/ ATTITUDE

บทนำ

วรรณคดีเป็นเครื่องสะท้อนความเจริญทางวัฒนธรรมของชาติเป็นผลงานสร้างสรรค์ของมนุษย์ในสังคมที่มีความเข้มแข็งและสืบเนื่องทางภูมิปัญญาอันรุ่งเรือง วรรณคดีถือเป็นมรดกอันสำคัญของชาติ ดังที่ ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา (2544: 10) แสดงทัศนะว่า “วรรณคดีเป็นการแสดงออกของความเจริญทางด้านจิตใจและสติปัญญาของตน จึงนับเป็นวัฒนธรรมหรือเครื่องแสดงความเจริญสาขาหนึ่งของชนในชาติ เพราะชาติที่เจริญแล้วเท่านั้นที่จะสามารถผลิตวรรณคดีขึ้นมาเป็นสมบัติประจำชาติของตนได้” ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของรินฤทัย สัจจพันธุ์ (2549: 119) ซึ่งกล่าวว่า “วรรณคดีเป็นมรดกของชาติ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นภูมิปัญญาของคนในชาติที่สามารถนำภาษามาร้อยเรียงเป็นวิจิตรศิลป์ แสดงถึงความละเอียดประณีต อ่อนโยน สะท้อนเรื่องราวของมนุษย์วิถีชีวิต วัฒนธรรมความเป็นอยู่ในสังคม ความคิดความเชื่อ ความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับธรรมชาติ และอุดมการณ์ความใฝ่ฝัน ซึ่งให้ประโยชน์ทั้งความบันเทิงใจ เป็นคติสอนใจ เป็นแนวประพฤติปฏิบัติ เป็นบันทึกแสดงวีรกรรมคนกล้าหรือสัจดีพระเกียรติยศ หรือเป็นวรรณกรรมที่ใช้เพื่อประกอบพิธีกรรม ฯลฯ ดังนั้นชาติที่เจริญแล้วเท่านั้นจึงจะสามารถสร้างวรรณคดีด้วยภาษาของตนเองเพื่อให้เป็นสมบัติและมรดกแก่ลูกหลาน”

วรรณคดีไทยมีบทบาทในวิถีวัฒนธรรมไทยมาช้านานนับเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบัน ทั้งในด้านการให้ความบันเทิง การเป็นองค์ประกอบสำคัญของพิธีกรรม วรรณคดีที่ตกทอดมาจนถึงยุคปัจจุบันจึงเป็นการพิสูจน์คุณค่าของวรรณคดีผ่านกาลเวลา การศึกษาวรรณคดีจึงมีความสำคัญยิ่งดังทัศนะของ รินฤทัย สัจจพันธุ์ (2549: 6) ที่กล่าวว่า “วรรณคดีและวรรณกรรมเป็นขุมทรัพย์ที่ตกทอดมรดก การใช้มุมมองใหม่ทำให้เห็นมิติใหม่แห่งวรรณคดีนั้นๆ เปรียบเสมือนการเจียระไนเพชรเนื้อดีให้มีเหลี่ยมคมแวววาวจับตา วรรณคดีบางเล่มจึงมีผู้ศึกษาวิเคราะห์ซ้ำแล้วซ้ำอีก เป็นการพิสูจน์คุณค่าที่คงทนเหนือกาลเวลา” สอดคล้องกับทัศนะของกุสุมา รักษมณี (2547: 15) ที่แสดงทัศนะว่า “วรรณคดีเป็นกระจกสะท้อนให้เห็นภาพหลากหลายของชีวิตมนุษย์ ทั้งดีงามและต่ำทราม มิใช่ภาพที่เราได้เห็นแล้วผ่านเลยไปเท่านั้น แต่อย่างน้อยเราคงได้หยุดคิดถึงสิ่งที่เป็นสัจธรรมของชีวิตมนุษย์ได้บ้าง”

ด้วยความสำคัญดังกล่าวหลักสูตรการศึกษาจึงได้มีการกำหนดให้เรียนวรรณคดีในทุกระดับชั้นการศึกษา กล่าวเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรมวิชาการ (2546: 3) ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ 12 ปี สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมไว้ดังนี้ “เข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง” วรรณคดีสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้เรียนและเลือกเรียน เป็นวรรณคดีที่มีคุณค่าทั้งด้านวรรณศิลป์

อันได้แก่ ความไพเราะเหมาะสมของการเลือกสรรคำ และคุณค่าทางด้านสังคมที่มีการส่งผ่านคำสอน
เนื้อหา และบทเรียนชีวิตที่แฝงแฝงไว้ในวรรณคดี

ถึงแม้วรรณคดีจะมีคุณค่าเพียงใดก็ตามก็ยังปรากฏข้อวิพากษ์วิจารณ์ว่ามีปัญหา
ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีอยู่เสมอทั้งปัญหาในด้านผู้สอน และผู้เรียน ดังที่ ยุธัตถ
บุญสนิท (2544: 56-60) กล่าวถึงปัญหาด้านผู้สอนวรรณคดีไทยในยุคปฏิรูปการศึกษา
สรุปได้ ดังนี้ 1) ครูที่สอนในโรงเรียนมักจะสอนไม่ตรงสาขาวิชาที่ตนจบการศึกษามา
ครูสอนภาษาไทยกลายเป็นครูที่จบอะไรก็ได้ เพราะภาษาไทยเป็นภาษาในชีวิตประจำวัน
2) ครูมีภาระงานสอนมากเกินไป 3) ครูส่วนใหญ่เกินร้อยละ 70 อ่านหนังสือน้อยมาก
4) ครูสอนวรรณคดีไทยไม่เข้าใจความหมายและความสำคัญของวรรณคดีเพราะไม่มีความรู้
ทางวรรณคดีโดยตรง

ส่วนปัญหาในด้านผู้เรียนนั้นมีข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทย
และเจตคติต่อวรรณคดีไทย ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยที่ได้จากการทดสอบ
ทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) วิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลคะแนนเฉลี่ย
ดังนี้ ปีการศึกษา 2548 นักเรียน ทำคะแนนเฉลี่ยได้ 48.62 ปีการศึกษา 2549 นักเรียน
ทำคะแนนเฉลี่ยได้ 50.33 และ ปีการศึกษา 2550 นักเรียนทำคะแนนเฉลี่ยได้ 50.69 (2008:
online) ชื่อน่าสังเกต คือ คะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2548 นักเรียนทำได้ไม่ถึงร้อยละ 50
ซึ่งถือว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่
ได้จากการทดสอบระดับชาติ (NT) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏผล
คะแนนเฉลี่ย ดังนี้ ปีการศึกษา 2544 นักเรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 46.27 ปีการศึกษา 2545
นักเรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 46.65 ปีการศึกษา 2546 นักเรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 53.98
และ ปีการศึกษา 2547 นักเรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 38.29 (2008: online) โดยสรุปแล้ว
ถือว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนยังอยู่ในระดับต่ำซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน

ข้อวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเจตคติที่ไม่ดีของนักเรียนต่อวรรณคดีไทยมีหลากหลาย
ดังที่ กุสุมา รักษมณี (2547: 15-17) กล่าวถึงปัญหาในการเรียนการสอนวรรณคดีไทยใน
ด้านผู้เรียนสรุปได้ว่า ผู้เรียนไม่ชอบเรียนวรรณคดีไทยเพราะไม่อาจนำไปใช้ได้โดยตรง
ในการประกอบอาชีพ ผู้เรียนมองไม่เห็นคุณค่าของการเรียนวรรณคดีเพราะขาดการปลูกฝัง
ทัศนคติที่ดีต่อวรรณคดีไทย สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ
อินทรมรรย์ (2538: 13) ที่กล่าวถึงปัญหาการเรียนการสอนวรรณคดีเกี่ยวกับนักเรียนว่า
“นักเรียนมีทัศนคติไม่ดีต่อภาษาไทย ไม่สนใจเรียนหันไปสนใจเรียนวิชาอื่น เช่น ภาษาต่างประเทศ
คณิตศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์”

หากสภาพการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยยังดำเนินไปเช่นปัจจุบัน ปัญหาเรื่องผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยตกต่ำและเจตคติที่ไม่ต่อวรรณคดีไทยย่อมทวีความรุนแรงมากขึ้น เพราะฉะนั้นการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้สูงขึ้นและพัฒนาเจตคติที่ดีต่อวรรณคดีไทยจึงเป็นเรื่องสำคัญจำเป็นสำหรับครูภาษาไทยทุกคน

ในยุคปฏิรูปการศึกษาที่เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 18) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อรรถคดีและวรรณกรรมในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ไว้ว่า “การจัดกิจกรรมจึงควรเน้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะภาษาเพื่อเรียนรู้เนื้อหาสาระด้วยการอ่าน พิจารณา วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินค่าวรรณกรรม และวรรณคดีอย่างมีเหตุผล มีการนำเสนอความเข้าใจความซาบซึ้ง ข้อคิดและประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การรายงาน การจัดการแสดง การสร้างสรรค์วรรณกรรมทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง ฯลฯ ทั้งนี้จะเกิดผลทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นแนวทางในการผลิตผลงานเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม” แนวทางการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวได้รับการขานรับจากครูผู้สอนภาษาไทยทั่วประเทศและมีการนำแนวทางไปปฏิบัติอย่างจริงจังจนกระทั่งมีรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยอย่างมีคุณภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547: 16-17) ได้สังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบวิชาภาษาไทย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พบว่า มีรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้หลากหลายที่ครูภาษาไทยใช้ได้ผล และรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่น่าสนใจรูปแบบหนึ่ง คือ รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA Model) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA พัฒนาโดย ทิศนา ขัมมณี และคณะ (2548: 11-28) ประกอบด้วย แนวคิดหลัก 5 แนวคิดที่ใช้เป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วย

1. แนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction of Knowledge)
2. แนวคิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Interaction)
3. แนวคิดการช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวทางด้านร่างกาย (Physical Participation)
4. แนวคิดการเรียนรู้กระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต (Process Learning)
5. แนวคิดการนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ (Application)

แนวคิดดังกล่าวนำมาสู่การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA
มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การทบทวนตรวจสอบความรู้เดิม
2. การแสวงหาความรู้ใหม่
3. การศึกษาและสร้างความเข้าใจข้อมูลความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่
กับความรู้เดิม
4. การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม
5. การสรุปและการจัดระเบียบความรู้
6. การปฏิบัติและหรือการแสดงความรู้และผลงาน
7. การประยุกต์ใช้ความรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA มีหลักการ
พื้นฐานที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยอาศัยกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย
เช่น กระบวนการสร้างสรรค์ความรู้ กระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ กระบวนการ
เรียนรู้ด้านกระบวนการ กระบวนการถ่ายโอนการเรียนรู้ กระบวนการประยุกต์ใช้ความรู้
เป็นต้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA เป็นการพัฒนา
ผู้เรียนแบบองค์รวม ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และ สังคม หากผู้สอนนำหลักการ
พื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ไปประยุกต์ใช้ตามบริบทรายวิชาที่แตกต่างและ
เพิ่มเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA น่าจะเป็น
เครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนในองค์รวมอย่างสมบูรณ์

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ได้รับความนิยมในหมู่
นักวิจัยการศึกษาและได้ทดลองวิจัยกันอย่างแพร่หลาย เช่น จิรนนท์ บุญเรือน (2544) ชาริณี
ตรวีรัญญู (2545) ดารินทร์ ตนะทิพย์ (2545) ได้นำรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA
ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์
และภาษาอังกฤษ ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA
ในการจัดการเรียนการสอนสามารถพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สูงขึ้น
และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่ศึกษา

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหลักการพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA
มีความเหมาะสมและสอดคล้องที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย
เพราะกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีไทยโดยมากเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบวรรณคดีวิจารณ์
อันมีความประสงค์เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งในเนื้อหาและความงามเชิงวรรณศิลป์
ในวรรณคดีด้วยตนเอง ตลอดจนนำข้อคิดและปรัชญาชีวิตที่แฝงแฝงในวรรณคดีมาประยุกต์ใช้

ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย บริบทและประสบการณ์ส่วนบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวรรณคดีไทยระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวรรณคดีไทยระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีเจตคติต่อวรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีเจตคติต่อวรรณคดีไทยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตสังกัดคณะกรรมการอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แห่ง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 64 คน

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกสถานศึกษาแบบเจาะจง (purposive sampling) สถานศึกษาที่เลือกเป็นตัวแทนของประชากรที่ดี เนื่องจากมีลักษณะสำคัญเป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดกลางสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดชั้นเรียน แบบความสามารถรวมถึงผู้บริหารและครูในโรงเรียนให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนจำนวน 2 ห้อง ที่มีคะแนนเฉลี่ยรายวิชาภาษาไทยประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ใกล้เคียงกันห้องละ 32 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 64 คน แล้วกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (sample random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแบบปกติ

การคัดเลือกเนื้อหา

วรรณคดีไทยที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ และบทพากย์เอราวัณ ซึ่งปรากฏในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชุด คือ

1) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยใช้ทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง (post-test) จำนวน 60 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ความจำ 8 ข้อ ด้านความเข้าใจ 12 ข้อ ด้านการนำไปใช้ 7 ข้อ ด้านการวิเคราะห์ 20 ข้อ ด้านการสังเคราะห์ 4 ข้อ และ ด้านการประเมินค่า 9 ข้อ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.84 ค่าความยากง่ายรายข้อระหว่าง 0.27 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.20 ถึง 1.00

2) แบบวัดเจตคติต่อวรรณคดีไทย ใช้วัดเจตคติต่อวรรณคดีไทยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง (pre-test post-test) จำนวน 30 ข้อ โดยใช้มาตรวัดเจตคติแบบ Likert ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แบบวัดเจตคติต่อวรรณคดีไทยมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .88 เป็นข้อความเชิงนิมาน 17 ข้อ และ ข้อความเชิงนิเสธ 13 ข้อ จำแนกตามองค์ประกอบของเจตคติที่ต้องการวัด คือ องค์ประกอบ

ด้านความรู้ความเข้าใจ 9 ข้อ องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก 12 ข้อ และ องค์ประกอบด้านพฤติกรรมที่จะแสดงออก 9 ข้อ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีใช้สำหรับกลุ่มทดลอง มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ตรวจสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวรรณคดีเรื่องที่เรียน 2) แสวงหาความรู้เพื่อทำความเข้าใจวรรณคดีด้วยวิธีที่หลากหลาย 3) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการศึกษาวรรณคดี 4) สรุปผลการเรียนรู้วรรณคดี 5) ประยุกต์ใช้ความรู้จากการเรียนวรรณคดี และแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยแบบปกติ ใช้สำหรับกลุ่มควบคุม มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำ 2) ชี้อธิบาย 3) สรุป จำนวนกลุ่มละ 2 หน่วย 16 คาบ แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ 10 คาบ และแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยบทพากย์เอราวัณ 6 คาบ ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 16 คาบ

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการทดลองผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยดำเนินการวัดเจตคติต่อวรรณคดีไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง (pre-test) โดยใช้แบบวัดเจตคติต่อวรรณคดีไทยจำนวน 30 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลาในการทำแบบวัดเจตคติต่อวรรณคดีไทยทั้งหมด 20 นาที

2) จัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 16 คาบ

3) ทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง (post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยจำนวน 60 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาในการทดสอบทั้งหมด 60 นาที

4) ผู้วิจัยดำเนินการวัดเจตคติต่อวรรณคดีไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง (post-test) โดยใช้แบบวัดเจตคติต่อวรรณคดีไทยจำนวน 30 ข้อฉบับเดิมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลาในการทำแบบวัดเจตคติต่อวรรณคดีไทยทั้งสิ้น 20 นาที

5) นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทย และแบบวัดเจตคติต่อวรรณคดีไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์ สรุปผล และ อภิปรายผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มตัวอย่าง	Mean	SD	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	41.47	8.56	2.085	0.041
กลุ่มควบคุม	37.31	7.34		

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีเจตคติต่อวรรณคดีไทยไม่สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	Mean	SD	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	98.28	12.90	-.367	.715
กลุ่มควบคุม	99.75	18.59		

3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีเจตคติต่อวรรณคดีไทยไม่สูงกว่าก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	Mean	SD	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	96.22	14.24	-1.124	.270
กลุ่มควบคุม	98.28	12.90		

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานในข้อที่ 1 ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี พัฒนาขึ้นบนพื้นฐานแนวคิด 5 ประสานอันเป็นแนวคิดสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่พัฒนาโดย ทิศนา ขัมมณี (2548) แนวคิด 5 ประการดังกล่าวได้แก่ 1) แนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction of Knowledge) 2) แนวคิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Interaction) 3) แนวคิดเรื่องการเคลื่อนไหวทางร่างกาย (Physical Participation) 4) แนวคิดการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) และ 5) แนวคิดการประยุกต์ใช้ความรู้ (Application) อนึ่ง ตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้พยายามดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างถ่องแท้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาของวรรณคดีเรื่องที่ศึกษาได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลจากบันทึกการตรวจงานของผู้วิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองสามารถทำคะแนนได้ดีในการสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานอันมีฐานคิดมาจากการเรียนวรรณคดี แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระวรรณคดีเรื่องที่เรียนอย่างถ่องแท้ จึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบที่ผู้วิจัยนำเสนอมาทั้งหมดนี้ส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตที่นำรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ไปใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ดังนี้ จิรพันธ์ บุญเรือน (2544) สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์ (2544) ชาริณี ตรีวรัญญ (2545) ดารินทร์ ตนะทิพย์ (2545) และบุญฤดี แซ่ล้อ (2545) ซึ่งยืนยันได้เป็นอย่างดีว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิด 5 ประสานตามรูปแบบการเรียนการสอน CIPPA สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

2. ผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีเจตคติต่อวรรณคดีไทยไม่สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และ นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีมีเจตคติต่อวรรณคดีไทยไม่สูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และข้อที่ 3 ทั้งนี้เนื่องจาก

1) สาเหตุที่นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีเจตคติต่อวรรณคดีไทยไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติที่ผู้วิจัยดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่ม ควบคุมได้ยึดหลักการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมการเรียนการสอน ตอบสนองความสนใจของนักเรียนเป็นหลักเพียงแต่ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แตกต่าง จากกลุ่มทดลอง ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีเจตคติไม่แตกต่างกัน

2) สาเหตุประการสำคัญที่ทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่อวรรณคดีไม่สูงขึ้น กว่ากลุ่มทดลอง อาจเป็นเพราะระยะเวลาในการพัฒนาเจตคติไม่ต่อเนื่องกัน กล่าวคือ ผู้วิจัย ดำเนินการสอนหน่วยการเรียนรู้ พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อเรียบร้อยแล้ว มิได้ดำเนินการสอนต่อเนื่องในหน่วยการเรียนรู้ บทพากย์เอราวัณ เพราะนักเรียนต้องหยุดเรียน เพื่อสอบกลางภาค การจัดการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้บทพากย์เอราวัณต้องดำเนินการ หลังสอบกลางภาค ซึ่งการสอบกลางภาคทำให้นักเรียนต้องทบทวนหนังสือในกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่นอาจทำให้ให้นักเรียนมีความเครียดอันอาจส่งผลต่อการทำแบบวัดเจตคติ หลังการทดลอง อนึ่งผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าการพัฒนาเจตคติอาจจะต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน กว่าระยะเวลาในการทดลอง ทั้งนี้เพราะ เจตคติเป็นสภาพทางจิตใจที่จะต้องได้รับการพัฒนา ให้เกิดขึ้นโดยอาศัยระยะเวลาพอสมควร ดังที่ แสงเดือน ทวีสิน (2545: 71) ได้กล่าวถึงหลัก ในการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลสรุปได้ว่า เจตคติเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่ต้อง อาศัยเวลาพอสมควร ทั้งนี้เพราะในการสร้างเจตคติแต่ละเรื่องต้องใช้เวลาในการสั่งสมยาวนาน

3) ผู้วิจัยพบข้อสังเกตจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้และการสังเกตบรรยากาศ การเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง พบว่า นักเรียนหลายคนชื่นชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดโดยใช้ รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี ตัวอย่างเช่น

“ชอบการท่องเที่ยวพร้อมกันทั้งห้อง เพราะได้ท่องเที่ยวที่ไพเราะ”

“ชอบแต่งกลอน เพราะสนุก ได้รู้ของคนนั้นคนนี้”

“ชอบการทำงานกลุ่มเพราะมีความสามัคคี”

“ชอบการอธิบายเกี่ยวกับตัวละคร ประวัติ นิสัย เพราะได้รู้จักตัวละครมากขึ้น”

“ชอบการนำเสนอผลงานของเพื่อน”

“อาจารย์ครับ ผมชอบดูหนังเรื่องพระอภัยมณีมากเลย ผมไม่ค่อยชอบอ่าน”

ผู้วิจัยพบข้อสังเกตอีกประการหนึ่งว่า บรรยากาศการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองเป็นไป ด้วยดี โดยเฉพาะในคาบที่ทำงานกลุ่มและนำเสนอผลงานกลุ่ม นักเรียนมีความกระตือรือร้น ในการร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่าแม้ว่านักเรียนกลุ่มทดลองจะมีเจตคติ ไม่สูงกว่ากลุ่มควบคุม และไม่สูงกว่าก่อนการทดลอง แต่ผู้เรียนก็เรียนรู้อย่างมีความสุข และมีความพร้อมในการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มควบคุม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี

1) ครูต้องอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี ว่าในแต่ละขั้นตอนนักเรียนจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง ทั้งนี้ในระยะแรกควรให้นักเรียนเริ่มด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม จะทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการทำงาน ตลอดจนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และฝึกบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การเริ่มต้นด้วยการสร้างความมั่นใจแก่นักเรียนจะทำให้ นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์วรรณคดี จะทำให้การสอนในขั้นต่อไป เป็นไปด้วยความสะดวก

2) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ครูควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล

3) ในขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อทำข้อมูลให้กระจ่าง ครูควรดูแลการจัดกลุ่มของนักเรียนให้เหมาะสม อาจมีการให้จัดกลุ่มเองบ้าง ในบางครั้งอาจต้องจัดกลุ่มตามจุดประสงค์ที่ครูต้องการ หากมีการทำงานด้วยกระบวนการกลุ่มหลายครั้ง ครูควรพิจารณาให้เหมาะสมว่าควรให้นักเรียนจับกลุ่มแบบใดจึงจะเหมาะสม

4) ในขั้นตอนการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนวรรณคดี ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถอย่างหลากหลายเพื่อเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

5) ครูควรจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายให้นักเรียน โดยเฉพาะแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้นมากขึ้น นอกจากนี้ครูอาจแนะนำให้นักเรียนศึกษาจากอินเทอร์เน็ตซึ่งมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์อยู่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาค้นคว้าของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ

2) ควรมีการศึกษาค้นคว้าตามที่เป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ที่บูรณาการกระบวนการเรียนรู้วรรณคดีด้านอื่น เช่น ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ เป็นต้น

3) ควรมีการศึกษาค้นคว้าของการใช้รูปแบบการสอนต่างๆที่ส่งเสริมเจตคติต่อวรรณคดีไทย และส่งเสริมการอ่านของนักเรียนให้มากขึ้น

รายการอ้างอิง

- กลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สป. สถิติการศึกษา
เฉพาะกิจ. Retrieved January 15, 2008 from: [http://www.moe.go.th/
data_stat/Spacific_Use_Data.htm](http://www.moe.go.th/data_stat/Spacific_Use_Data.htm)
- กุสุมา รักษ์มณี. (2547). *วรรณสารวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: แม่คำผาง.
- จิรนนท์ บุญเรือน. (2544). *ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้น
กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ชาธิณี ตริวรัตน์. (2545). *ผลของการจัดกระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ตามหลัก
ซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ดารินทร์ ตนะทิพย์. (2545). *ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้น
กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ทิตนา แหม่มณี และคณะ. (2548). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซิปปา (CIPPA)*.
กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- บุญฤดี แซ่ลือ. (2545). *ผลของการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบการเรียน
การสอนซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
และ เจตคติทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ยุรฉัตร บุญสิน. (2544). *ปัญหาการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในยุคปฏิรูปการศึกษา*.
วารสารภาษาและหนังสือ 32, 56-60.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). *สุนทรียภาพแห่งชีวิต*. กรุงเทพมหานคร: ณ เพชร
กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*.
กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศักดิ์ศรี แย้มนาค. (2544). *วรรณคดีในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตไทย*.
ใน *วิษณุปัญญา*, หน้า 8-16. กรุงเทพมหานคร: ธรรมิก.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *ครูภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ 3 ภาคเหนือ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์มรรพ. (2538). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์. (2544). *ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา เพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการวิเคราะห์ และ เจตคติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท*. สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- แสงเดือน ทวีสิน. (2545). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ไทยเส็ง.

.....

ผู้เขียน

นายสันติวัฒน์ จันทรโต อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร 10330 อีเมล: santiwatc2@gmail.com